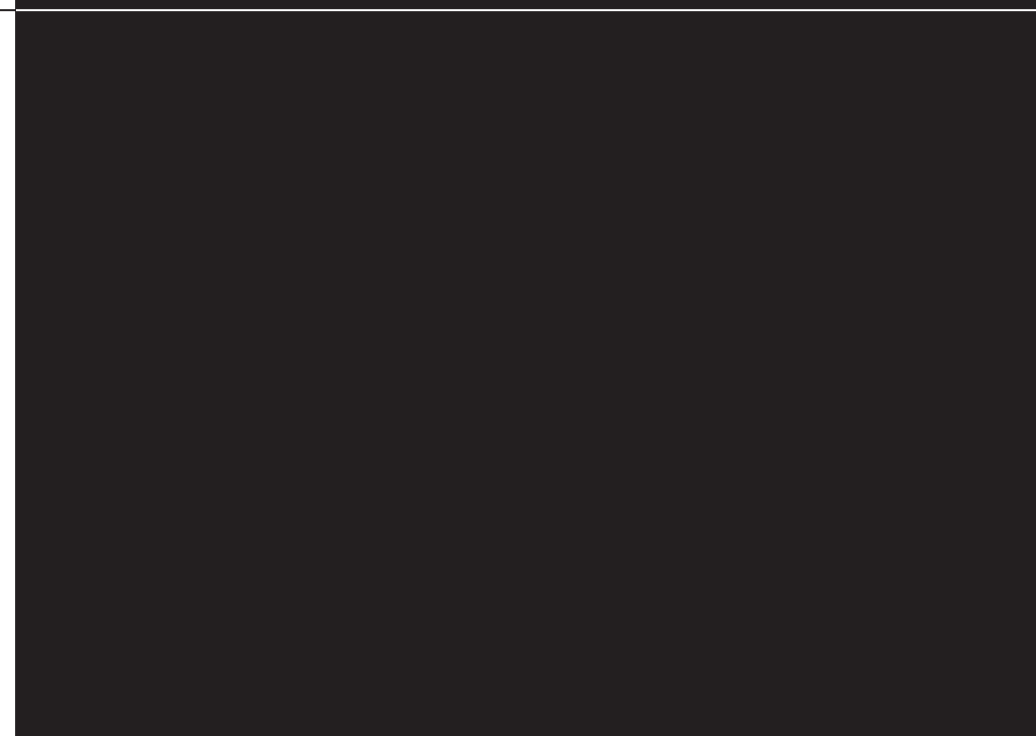

Haarlem en omgeving

De mens achter de vluchteling

Per boot, lopend, met het vliegtuig of vrachtwagen zijn de vluchtelingen van De Koepel Europa binnengekomen. Hier denken ze na over alles wat ze achter hebben gelaten. Sommigen fantaseren al over de toekomst, anderen willen eerst op adem komen. Verslaggever Anouk Kragtwijk sprak met drie vluchtelingen.

'Ik neem Hollandse koeien'

Haarlem * De 62-jarige Mohamad is bekend onder de vrijwilligers van De Koepel als de lachende opa. Ook tijdens het gesprek over zijn komst naar Europa in restaurant Zuidam glimlacht hij zijn zinnen aan elkaar. Zijn vriend die tegenover hem zit, houdt van zijn lach, maar denkt dat het ook een masker is. „In in ons land zeggen we, degene die veel lacht, is door het leven vaak verwond.” In Damascus was Mohamad eigenaar van een grote supermarkt in het centrum van de stad. „Het was al mijn droom toen ik vijftien was en ik heb er twintig jaar voor gespaard. Ik hield echt van mijn werk. Ik hou van eten en van mensen. Maar in 2013 reed ik op een ochtend naar de zaak en zag ik dat alles was gebombardeerd. Mijn droom bestond niet meer. Ik heb uren gehuild.” Nu houdt hij het droog. Als echter zijn familie ter sprake komt, kan hij niet meer vechten tegen de tranen. „Ik wil er niet veel over kwijt. Maar in het begin van de oorlog is onze wijk verwoest door het leger van Assad. Tweeduizend mensen zijn overleden, onder wie mijn vijf

dochters en drie zoons.” Hij buigt zijn hoofd. Tranen druppelen op de tafel. „Het spijt me.” Hij zwijgt. „Meer wil ik er niet over kwijt. Ik ben bang dat dit verhaal in Syrië terecht komt en dat ze mijn vrouw en laatste kind wat aan doen.” Hij wil daarom niet herkenbaar op de foto. „En noem mijn achternaam niet. Breng ze niet in gevaar, ze zijn alles wat ik heb.” Hij laat op zijn telefoon een foto van zijn dochter zien en geeft er een kus op. Als ze hier zijn, wil hij opnieuw beginnen. „Ik wil boer worden. Mijn vrouw komt van het platteland en wil daar graag naar terug.” Hij kan de Nederlanders nog wel wat leren over goede voeding, verklaart hij wanneer hij over de maaltijden in De Koepel praat. „Ik ben heel dankbaar om wat jullie doen maar het eten smaakt naar plastic. Als ik hier zou kunnen koken, zou ik het meteen doen. Jullie weten niet hoe je rijst moeten koken en gebruiken de verkeerde olie.” Hij pakt de fles olijfolie die voor hem op tafel staat. „Je ruikt al dat de olijfbom op verkeerde

de grond heeft gestaan. In de Arabische olie ruikt je de natuur.” Al maakt hij zelf soms ook een foutje met voedsel. Zijn gezicht vertrekt als hij een slokje van zijn thee neemt. „Ik geloof dat ik per ongeluk zout in plaats van suiker in mijn kopje het gegooïd.” Hij schatert het uit. Zijn lach is niet alleen een masker, zegt hij. Hij wil hoop hebben. „Wanneer ik een verblijfsvergunning heb, koop ik een klein boerderijtje, waar ik mijn eigen groente ga verbouwen. En dan neem ik ook Hollandse koeien. Die zijn zelfs in Syrië bekend.”

Haarlem en omgeving

'Mijn vriend had vrouw en kinderen'

Haarlem * „Veel mensen zijn gevlucht uit Syrië omdat ze op zoek zijn naar vrede en veiligheid”, begint de 24-jarige Amjad Beshir zijn verhaal. „Mijn belangrijkste reden is dat ik mezelf wil kunnen zijn.” Dat houdt vooral in dat hij voor zijn geaardheid uit wil kunnen komen. „Ik ben homoseksueel. In mijn eigen sociale kring was dat geaccepteerd. Mijn vrienden, broer en zus wisten het en vonden het helemaal oke. Mijn ouders heb ik het niet verteld, maar diep van binnen hebben ze het geweten en hadden ze er wel vrede mee. Mijn vader is heel liberaal, mijn moeder is wel moslim, maar heeft dat geloof nooit aan ons opgedrongen.” Maar buiten stedelijke gebieden, was homoseksualiteit onacceptabel in Syrië. „Ik heb twee serieuze relaties gehad en die mannen hadden allemaal een gezin. Dan nodigden ze mij uit om te komen eten en zat ik aan tafel tussen zijn vrouw en kinderen. Als ik zijn vrouw naar mij zag kijken dacht ik: heb je het door? Ik moest een rol spelen. Maar wie ben ik dan, vroeg ik me steeds vaker af. Ik verloor mezelf.” Hij studeerde Human Resources in Libanon. Na zijn studie gaat hij terug naar Syrië. Daar werd hij opgeroepen om in het leger te vechten. „Ik ben daarvoor gevlucht. Ik geloof in het nieuwwetjdsden-

ken, dat we allemaal verbonden zijn. Maar in Syrië was het doden of gedood worden.” Hij wacht even om op ironische toon toe te voegen: „Dat komt niet helemaal overeen met mijn overtuiging.” Hij laat een tatoeage zien op zijn arm. Het is een bootje, gezet nadat hij een boottocht vanuit Turkije had overleefd. „De boot voer te dicht bij de kust. We zijn omgeslagen maar hebben allemaal naar de kant kunnen zwemmen. Vervolgens zijn we daar bijna doodgevroren. De Turkse autoriteiten gaven ons pas na negen uur een deken.” Het was veilig in Turkije maar hij wilde daar niet blijven. Nederland was zijn doel. „Amsterdam is The Gay Capital of the World”, lacht hij. Maar niet alleen om zijn seksuele geaardheid wil hij in Nederland blijven. „Ik ben muziekproducent en hou van trance. Nederland is het land van de dance en de trance. Ik heb in Libanon drie keer een concert van Armin van Buuren gezien.” Ook op zijn rechterpols staat een tatoeage. Lijntjes van een muziekbeat. „Als ik een verblijfsvergunning heb, ga ik muziekproductie studeren. Ik wil via mijn beats mijn ideeën uiten. Ik geloof in liefde en medemenselijkheid. Ik hoop dat mensen dat voelen als ze naar mijn nummers luisteren.”

'Ik wilde niet meer verder met mijn leven'

je bij beetje komen ze eruit. Eerst in gebroken Engels, daarna gaan met de hulp van een tolk zijn zinnen stromen. „Vier jaar geleden verloor ik mijn vrouw en kind in de oorlog. Ik was aan het werk in mijn eigen bedrijf toen we werden beschoten en gebombardeerd. Van tien uur 's morgens tot zonsopgang heb ik op de grond gelegen, de kogels vlogen over mijn hoofd. Uiteindelijk moest ik weten hoe het met mijn familie ging. Ik ben met mijn broer door de kogelregen naar huis gereden. Mijn huis zag er aan de buitenkant nog goed uit, maar bij binnenkomst struikelde ik over brokstukken bij de voordeur. Ik liep naar de woonkamer en zag mijn vrouw en zoon liggen tussen het puin. De eerste verdieping was naar beneden gekomen. Ze waren dood.” „Ik ben naar ons medicijnkastje gegaan en heb al het vergif ingenomen dat ik kon vinden. Ik wilde niet meer. Maar ik werd gevonden en naar het ziekenhuis gebracht. Daar hebben ze me moeten kalmeren met medicijnen want ik wilde me zelf iets aandoen.”

Eyaad weet nog steeds niet waarvoor hij leeft. „Ik heb zo vaak geprobeerd om er een einde aan te maken, maar iedere keer word ik gevonden. Mijn moeder adviseerde me om weg te gaan. Om ergens anders een toekomst op te bouwen. Die toekomst hoeft ik niet. We gaan allemaal op een dag dood. Maar ik wilde wel weg, het was hier te pijnlijk. Elke stoep en elk gebouw herinnert mij aan hen. Ik ben naar Turkije gegaan en heb daar de boot genomen. Twee keer moesten we terugkeren omdat we bijna zonken. Op die momenten brak paniek uit en werd gebeden om gered te worden. Ik zei: bid maar niet voor mij. Ik was gelukkig, ik ging naar mijn vrouw en kinderen.” Ik woon nu in De Koepel. Van de oorlog naar een gevangenis. Toen ik hier aankwam, schrok ik enorm. Maar al snel merkte ik dat jullie Nederlanders heel erg je best doen. Jullie hebben ons niet in de steek gelaten. De Arabische wereld heeft maar half gedaan wat jullie nu doen. Maar voor mij hoeft het niet meer. Alles wat ik mijn hele leven heb opgebouwd, was in een seconde verdwenen.”

Haarlem * Voor De Koepel staat de 30-jarige Eyaad te spelen met een zilveren islamitische ketting in zijn hand. Zijn vingers schuiven de kralen een voor een opzij. „Maar ik sta niet te bidden hoor. Ik gebruik hem tegen de stress.” Ja, hij wil zichzelf verdedigen. „Ik weet dat mensen denken dat wij terroristen zijn. Maar mensen die willen vechten, blijven in Syrië, mensen die op zoek zijn naar vrede, komen hier.” Hij haat ze, vertelt Eyaad er snel achteraan. „De terroristen.” Ze hebben zijn leven verwoest. De details wil hij eerst niet kwijt, die zijn te pijnlijk. Maar beet-